

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Ekamperweg 1, Oostwold

projectnummer: P000055

Onderwerp: Beknopte natuurtoets Ekamperweg 1

Datum: 28-10-2021

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer heeft plannen om een voedselbos en een nieuwe woning te realiseren aan de Ekamperweg 1 in Oostwold. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een beknopte natuurtoets uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de beknopte natuurtoets op 14 oktober 2021 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, circa 14°C, droog en een matige wind.

PLANGEBIED

Het plangebied bestaat uit een woonerf met aangrenzende gronden aan de Ekamperweg 1 in Oostwold (zie figuur 1). Het plangebied wordt aan de noord-, oost- en westzijde begrensd door graslanden en aan de zuidzijde door de Ekamperweg. Aan de zuidwestzijde van het terrein is het woonerf aanwezig. Hier staat een boerderij met woonhuis en een schuur en aan de noordzijde de nieuwe woning en carport. De voormalige boerderijwoning en schuur bestaan uit baksteen met een pannendak. Het huidige woonhuis en de carport bestaan uit houten gevels en muren met een pannendak. Het woonerf wordt omringd door tuinen waar fruitbomen en -struiken zijn aangeplant. Ten noordoosten van het woonerf is een vijver aanwezig. Verder zijn langs de randen van het terrein bosschages aanwezig.

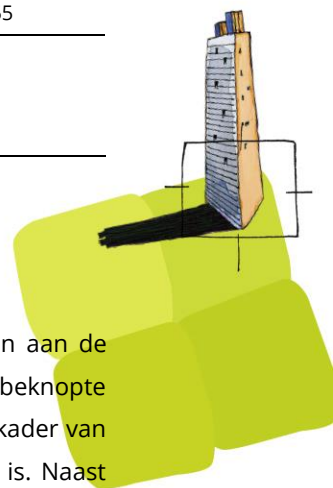
De ontwikkeling bestaat uit de realisatie van een woning en bijgebouw ten oosten van het huidige woonerf. De huidige bebouwing blijft volledig behouden en de voormalige boerderijwoning wordt intern verbouwd tot vakantiewoning. Ten noordoosten van het huidige woonerf wordt verder nog een nieuwe sanitaire voorziening gerealiseerd. Een oppervlakte van circa 2.000 m² aan de noordoostzijde van het terrein wordt bestemd als natuurcamping. Voor deze ontwikkeling wordt grond vergraven en vegetatie verwijderd. De opgaande beplanting en de vijver op het terrein blijft volledig behouden.

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Vaart NZ 50, 9401 GN Assen T 0592 316 206

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

Figuur 1. Luchtfoto met de locatie van het plangebied (rood). (Bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Figuur 2. Een schets van het in te richten terrein aan de Ekamperweg 1 in Oostwold

Foto's 1 - 6. Impressie van het plangebied op 14 oktober 2021. Linksboven het aanzicht op de locatie van de nieuw te realiseren woning. Rechtsboven het zicht op het terrein vanuit het noordoosten. Links midden een gedeelte van het huidige voedselbos aan de westzijde van het terrein. Rechts midden de te behouden vijver. Linksonder de voormalige boerderijwoning. Rechtsonder het zicht op de oostzijde van het terrein vanuit het westen

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna¹ (NDFF © 25 oktober 2021 12:27:56) blijkt dat in de omgeving van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat om vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, een reptiel en een enkele ongewervelde.

De vegetatie in het grasveld op het terrein bestaat voornamelijk uit een aantal algemene gras- en plantensoorten, zoals gestreepte witbol, zachte ooievaarsbek, akkerdistel, ridderzuring, paardenbloem en grote brandnetel. Deze soorten duiden op voedselrijke omstandigheden. De opgaande beplanting op het terrein bestaat voornamelijk uit (fruit)bomen en -struiken, zoals appel, kers, braam, druif, bessenstruiken, zwarte els, hazelaar en gewone vlier. De opgaande beplanting langs de randen van het terrein bestaat uit soorten als hondsroos, schietwilg, hazelaar, zwarte els en zomereik.

Soorten die tijdens het veldbezoek in en langs de vijver zijn waargenomen, zijn lisdodde, kroos, witte waterlelie, Engels raaigras, zachte ooievaarsbek, pitrus, grote brandnetel en een enkele treurwilg.

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten (NDFF). Deze zijn gezien de terreingesteldheid, de voedselrijkdom en/of het ontbreken van waarnemingen ook niet in het plangebied te verwachten.

Er is een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaatsen bekend uit de directe omgeving van het plangebied, zoals huismus, gierzwaluw, buizerd en sperwer (NDFF). De bebouwing biedt mogelijkheden voor huismus en gierzwaluw om een nest onder het pannendak te maken. Verder zijn

¹ De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

tijdens het veldbezoek geen nesten aangetroffen in de bomen op en rondom het terrein die geschikt zijn voor roofvogels of uilen, zoals buizerd, sperwer of ransuil.

Het erf is geschikt als foerageergebied voor huismus. Het terrein rondom het huidige woonerf is geschikt als foerageergebied van een aantal soorten roofvogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd en sperwer.

In de bomen en struiken op en rondom het plangebied kunnen algemeen voorkomende broedvogels broeden, zoals merel, winterkoning, tjiftjaf en houtduif. De nesten van deze algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis (NDFF). De huidige bebouwing is geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen. Zo zijn openingen in het pannendak van de woonboerderij aanwezig en zit er ruimte achter houten gevelbekleding van de schuur. Verblijfplaatsen van vleermuizen in de bomen op en rondom het terrein zijn niet te verwachten vanwege het ontbreken van geschikte holtes en scheuren in de bomen. Het plangebied kan mogelijk onderdeel vormen van het foerageergebied van vleermuizen als gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. In het plangebied zijn geen aaneengesloten rijen opgaande beplanting of watergangen aanwezig die kunnen fungeren als essentiële vliegroute voor vleermuizen.

Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals veldmuis en huisspitsmuis (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. De niet-vrijgestelde steenmarter is bekend uit de omgeving van het plangebied (NDFF). In de houtsingels langs de randen van het terrein zijn houtstapels en takkenrillen aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats voor marterachtigen, zoals steenmarter. In het gedeelte van de woonboerderij waar intern wordt verbouwd, zijn geen openingen aanwezig waardoor steenmarter aan de binnenzijde van het gebouw kan komen en een verblijfplaats in kan hebben. Daarnaast is het terrein en voornamelijk de randen geschikt als foerageergebied voor steenmarter. Andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten zijn gezien het ontbreken van leefgebied en/of waarnemingen niet in het plangebied te verwachten.

Waarnemingen van enkele algemene amfibieënsoorten, zoals bruine kikker en gewone pad zijn bekend vanuit de directe omgeving van het plangebied (NDFF). Het plangebied biedt geschikt voortplantings- en landbiotoop voor deze soorten. Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn niet bekend uit de directe omgeving van het plangebied (NDFF). De vijver is echter wel geschikt als voortplantingswater voor niet-vrijgestelde soorten als poelkikker.

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de beschermde soort grote vos (NDFF). Deze soort komt voor op plekken waar houtsingels of bosranden met waardplanten als boswilg, iep of zoete kers aanwezig zijn. Het terrein bestaat uit geschikt biotoop voor grote vos, aangezien hier veel bomen met onder andere kers aanwezig zijn. Voor andere beschermde ongewervelden is het plangebied niet geschikt als leefgebied, waardoor deze niet te verwachten zijn.

Waarnemingen van de beschermde reptielensoort levendbarende hagedis zijn bekend vanuit de omgeving van het plangebied (NDFF). De bekende populatie levendbarende hagedis op het eiland Meerland komt voor in een gebied dat bestaat uit voormalig hoogveengebied met schraal grasland dat is omringd door bos. Dit eiland en dus de populatie levendbarende hagedis is vanaf het plangebied alleen via een geasfalteerde brug te bereiken. De afstand van het plangebied tot het leefgebied van de soort op Meerland is minimaal 1,3 kilometer. Daarnaast bestaat het plangebied niet uit (voormalig) hoogveengebied, waardoor het ten opzichte van Meerland een stuk minder geschikt is voor de soort. Gezien de geïsoleerde ligging van het plangebied ten opzichte van de huidige populatie op Meerland en de terreingesteldheid van het plangebied, namelijk geen hoogveen met schraal grasland, is deze soort niet in het plangebied te verwachten. Ook zijn vanwege het ontbreken van geschikt biotoop en/of waarnemingen andere beschermde reptielensoorten niet op het terrein te verwachten.

Waarnemingen van beschermde vissensoorten zijn vanuit de directe omgeving van het plangebied niet bekend (NDFF). Beschermde vissensoorten zijn niet in het plangebied te verwachten vanwege het ontbreken van watergangen die in verbinding staan met wateren buiten het plangebied. De vijver is ongeschikt voor beschermde vissoorten door de isolatie van andere wateren.

TOETSING

De huidige bebouwing, houtsingels rondom het terrein en het voedselbos blijven volledig behouden. Als gevolg van de plannen zullen geen vleermuisverblijfplaatsen of jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels verloren gaan. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nestplaatsen kunnen daardoor uitgesloten worden.

Het plangebied is geschikt als leefgebied voor de niet-vrijgestelde soort grote vos. Aangezien alle opgaande beplanting op het terrein behouden blijft, zijn geen negatieve effecten op grote vos te verwachten.

Bij uitvoering van het plan worden bepaalde locaties in het plangebied, zoals waar de nieuwe woning wordt gebouwd, mogelijk minder geschikt als foerageergebied voor buizerd en sperwer, vleermuizen of steenmarter. Deze locaties vormen echter hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied

van deze soorten en bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied voor deze soorten aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten, vleermuizen en niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren door verlies van foerageergebied treden dan ook niet op. Verder vormt het plangebied geen onderdeel van een belangrijke vliegroute voor vleermuizen, zodat ook ten aanzien hiervan geen negatief effect optreedt.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Groningen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van een externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie. De begrenzing en ruimtelijke

bescherming van de provinciale NNN is voor Groningen uitgewerkt in de provinciale verordening (geconsolideerd 2021-02-03).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt verder buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande bos- en natuurgebieden.

WEIDE-EN AKKEROGELLEEFGEBIED

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weide- en akkervogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

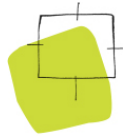
In het kader van de Wnb beschermde gebieden liggen op ruime afstand van het plangebied. Het meest nabijgelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied 'Waddenzee' dat gelegen is op een afstand van circa 9,2 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Het meest nabijgelegen NNN-gebied ligt op circa 400 meter ten noorden van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'Natuur buiten het NNN' omvat een bos dat op circa 800 meter afstand ten noorden van het plangebied ligt. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied ligt circa 2,6 kilometer ten oosten van het plangebied.

TOETSING

Het plangebied ligt op ruime afstand van Natura 2000-gebied 'Waddenzee'. Gezien de grote afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Eventuele toename van stikstofdepositie als gevolg van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase is op basis van de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering vrijgesteld van vergunningsplicht. Gezien de omvang van het project waarbij een enkele woning en natuurcamping wordt gerealiseerd, het huidige voedselbos behouden blijft en gezien de afstand tot de dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitattypen (> 20 kilometer), wordt geen toename van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden in de gebruiksfase verwacht.

Gezien de afstand tot het NNN, natuur buiten het NNN, akker- en weidevogelleefgebied en de aard van het plan, zijn geen negatieve effecten te verwachten op dergelijke gebieden. Het project is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

Als gevolg van de plannen worden geen bomen gekapt. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Groningen is dus niet aan de orde.

Conclusie

Voor dit plan is op 14 oktober 2021 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens is een voldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied verkregen om de toetsing aan de Wnb op te baseren. Uit deze toetsing komt naar voren dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten, mits bij de werkzaamheden rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedsbescherming van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Omgevingsverordening provincie Groningen 2021.